

Glasiló „Slovenskega čebelarskega društva“

za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: Fr. L.: Mesečna opravila. — Pater: Odmevi. — Fr. Hrstovčan: Bajke, vraže in resnice starih slov. čebelarjev. — Fr. Rojina: Iz popotne torbe. (Dalje.) — Fr. Rojina: Poročilo o čebelarskem shodu v Šmartnem pri Kranju, dne 25. avgusta t. l. — Dopisi. — Raznoterosti. — Prošnja. — Listnica uredništva. — Oznanila.

Mesečna opravila.

(Piše Fr. L.)

Vinotok.

»Prikašljala bo starka zima...« J. Stritar.

Ah kmalo bode, prezgodaj bode! Naše srčno veselje, posedati pred čebelujakom in veseliti se naših ljubih živalic, bode kmalo prenehalo. Kakor poklada skrbna mamica svojega ljubljjenčka v mehko posteljico k počitku, tako moramo sedaj tudi mi preskrbeti svojim živalicam toplo gnezdice, da bodo sladko počivale po svojem večmesečnem trudu. Ko so delo dokončale — naj bi tudi sladko spale!

Čebelarju se nekako milo stori pri tem zadnjem letnem opravilu. Za več mesecev se bode prekinila naša najnedolžnejša in tudi najljubša zabava.

Naš up bogatega medobranja podrla nam je huda suša ob ajdi. Pomlad izvrstna — jesen pa tako slaba! Ali se še spominjate, gosp. urednik, da je nekdo obetal v „Slov. Čebelarju“ nekaj prav ugodnega odgovora, če bode prašan, kako da bode v jeseni?! Slab prerok! Slabši od Falba! Na ajdi skoro nič, na resju pa zelo malo! Kdor je dobil veliko rojev, moral je plemenjakom pridjati medu ali sladkorja. Plemenjaki-starci in izrojenci, ki so izrojili

majnika ali začetkom junija, so se večinoma z zadostno zalogo medu prekrbeli, rojem pa ni bilo mogoče. Zato se pri čebelarjih, ki niso imeli medu od prej v zalogi in ki ga nočejo ali ne morejo kupiti, število panjev zmanjša najmanj za polovico. Pa naj bi vsaj ti bili čebelnomočni in z dobrim medom zadostno oskrbljeni!

Upam, da je vsak čebelar plemenjake odbral, slabiče združil, stare matice zamenjal, prazne ali pokvarjene satnike odstranil, zasilno pitanje končal, da mu torej ne bode več treba po nepotrebnem panja odpirati, s satniki gibati in tako čebele, k zimskemu počitku se spravljajoče, vznemirjati. Edina nadloga so še roparice, katerih se letos ne manjka, bržkone zaradi slabe letine.

Pa močnim plemenjakom, ako smo jim žrela zožili, ne morejo škodovati, slabičev pa nimamo.

Le še eno opravilo nas čaka, s katerim se pa ne mudi, ker je sedaj v oktobru še dosti toplo vreme, treba bode še panjove dobro odeti, preden nastane huda zima.

Najboljša odeja je suh in snažen mah, otava in čista slama brez klasja.

Kdor čebelari z nepremakljivim delom, zabaše vse špranje med kupoma zloženimi škatljami z mahom — in opravil je. Panjove s premakljivimi satniki, ki stoje lepo v vrstah in vsak za se, treba bolje oskrbeti. Navadno se dene slama med stranske stene, na vsak panj se položi slamnata pletenica (blazina) in za okence se potisne kaka vreča.

Slamnate pletenice morajo biti 5—6 cm debele in dobro v stiskalnici stlačene, preden se prešijejo s pletilno vrvico. To delo je lahko in ni k temu treba družega, kakor da se kupi stiskalnica (pri g. Bilcu za 3 K 60 h) pletilna vrvica in šivanka (5 kg vrvice 4 K 50 h, šivanka 12 h). S 5 kg vrvice prešiješ do 100 takih slamnatih pletenic. Seveda treba si jih je pripraviti že poleti, da jih sedaj le v čebelnjak odneseš in porineš ali položiš, kamor in kjer jih treba. Take pletenice so najbolj priporočljive, ker ostanejo za vselej, so lepe in snažne. Poleti jih navlečem na špago in obesim lepo pod streho na drog, da so v prepihu. Mah, drobno otavo ali pa zmečkano slamo vsako jesen v čebelnjak prenašati, tam pa zopet med panjove basati, spomladi pa vun ruvati, ni ne prijetno in tudi ne snažno delo. Zraven tega služi taka zmečkanina za gnezdo marsikakemu mrčesu in pa mišim.

Kako treba panjove odeti, to nas najbolje uči imenitna učiteljica, katera se zove „skušnja“, ker težko primerno svetovati, ko je toliko različnih krajev, različna lega, različna kakovost panjev in čebelnjakov.

Pa še nekaj bi pripomnil. Nekateri panjove jeseni zelo nadleguje čebelna uš. Rabil sem v lekarni kupljeni naftalin, a ne priporočam ga! Po naftalinu se čebele silno razburijo, če ga le več ur v panju pustiš, in kakor pijane se prično med seboj klati. Zraven tega sem se prepričal, da se krplji z naftalinom popolnoma ne odstranijo, četudi ga pustiš v panju celo noč. Poskusil sem s tobakovim dimom, in to je najboljši pripomoček. Zvečer prižgi pipo ali smodko, odpri okence in parkrat prav močno puhn

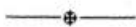
dim v gnezdo, potem hitro panj zapri. Čez pol minute pometi z dolgim gosjim ali puranovim peresom padle krpelje raz dno. Čebele se že pomirijo, krpelje si pa le odstrani. Lansko leto sem nekje bral dokazovanje nekega inozemskega skušenega čebelarja (če se ne motim, ob enem profesorja naravoslovja), da krpelj ne živi od soka iz čebelne hitinove hrbtenjače, ampak od hrane, ki se mladim čebelicam in pa maticam po čebelah podaja.

Letos sem naredil poskus in opazil sem sledeče: V nekem močno čebelnem panju naštel sem, vun jemajoč satnik za satnikom, kakih 60 čebel s krpeljem osedlanih. Iskal sem in tudi našel matico. Uboga reva! Čepelo je na nji nič manj kot 13 krpeljev! Prižgal sem smodko, matico rahlo vzel v pest in dvakrat sem dim v pest na matico pihnil. Dasi ves ta opravek z dimom ni trpel tri sekunde, bila je vendar matica omotena, uši so pa takoj od nje odpadle. Čez nekaj trenutkov je bila matica zopet urna in sem jo izpustil v njen panj ter zaprl, ne da bi bil krpelje ostalih čebel pokadil. Drugega dne sem odprl isti panj in na matici je čepelo osem krpeljev! Ker sem imel v zalogi letošnjo krasno matico, in ona ušiva je bila lanska, sem jo s krpelji vred zaprl v širok, steklen kozarec, pridjal k njej tri čebele istega panja, ko so se dobrega medu nasrkale, in pokril z luknjičastim pokrovom. Jetnice sem odnesel v sobo, postavil na mizo in sedé opazoval, kaj bodo uši počele. Matica in čebele so nekaj časa nemirno tekale po kozarcu gor in dol, dokler se niso naveličale. Čebele so prihajale k matici in s perotnicami trepetajoč začele so jej ponujati hrane. Matica si ni dala dolgo strdi ponujati, iztegnila je sesalo in začela med srkati. In tu glej ga spaka! Videl sem, da so se uši na njej začele nemudoma premikati in ena je hitro zdrknila k matičinemu sesalu. Kaj je tam počela, ne vem, ker s prostim očesom nisem mogel zapaziti. Ohranil sem te štiri jetnice dva dni skupaj zaprte, a uši niso zamenjale svojega sedla, ostale so na matici. Prašam, zakaj se uši najraje matice, mladih čebelic in pa trotov držijo? Saj, če res svojo hrano jemljejo iz hitinovega oklepa čebel, ali sok iz čebelnega telesa, isto hrano dobijo tudi na drugih, starejših čebelah. In dalje mislim, da bi taka množina (13—8) krpeljev morala kmalo matico uničiti, ako bi iz nje jemale svojo hrano. Pa je ne uničijo, ker sem že lansko leto za poskušnjo pustil nek tak panjič s skrplji osedlano matico, in vendar je le-ta dobro prezimila. Vrh tega mislim, da bi se še radi pomanjkanja hrane bolj razdelile med čebele, ne pa da bi na eni (matici) čepelo jih kar po 10 in včasih še veliko več, drugod pa nobene.

Odkod pa pride ta ušivna nesnaga? Opazil sem, da se prikažejo v jeseni, kadar prično brati solnčnice. Ali se tudi drugod prikazujejo, kjer na pr. solnčnic nič ni?

Spomladi se pa zgubijo, četudi jih z dimom ne preženemo. Kje in kako so se izglele in kje so jemale svojo prvo hrano, preden so čebele osedlale? Da bi s krpeljem osedlane čebele ne letale, ni res, ker sem že sam večkrat videl čebelo zunaj panja letati s krpeljem na hrbtu. Pa mogoče je, da se je kje na paši čebele prijel? Torej hoc est demonstrandum!

Dodatek uredništva: Da čebelna uš ni taka zajedavka kot so druge vrste uši, je popolnoma dognana stvar, akoravno se še v novejših čebelarških knjigah bere, da se živi o čebelnem soku ali krvi. Vi si čisto prav tolmačite, da bi morali krplji matico, čebelo ali trota ugonobiti, ko bi mogli trdi roženi oklep, na kojem sede, pregrizti, kajti vsled obilnih luknjic bi moral najčvrstejši trot izkrvaveti in obnemoči, ker jih je včasih po deset in več na enem, na maticah pa so jih našli, kar smo že tudi v „Čebelarju“ brali, veliko nad sto. Gerstung je imel tudi nekoč celo ušivo bando skupaj: matico, mlade čebele in trote, pa tudi stare čebele so bile vmes, ki pa niso imele uši. Pa dolgo je hodil gledat v opazovalni panjiček, predno se mu je posrečilo se prepričati, kako se hranijo krplji. Pozneje pa je večkrat videl, kako so se spuščali k rilčku matice, ko so jo mlade čebele pitale, in ravno tako pri trotu, pri čebeli, ki je pitala, pa so bili tudi takoj s hrbita pri rilčku, da so med pitanjem ukradli svoj delež, ki gotovo ni velik. Tudi Gerstung je pravil, da tekajo urnih krač po matici, bolj kot bi jim človek pri njih neokretnem telescu sicer prisodil. Matic se drže najbrže zato najraje, ker jo čebele vedno pitajo, mladih čebel, ker same pitajo, trotov, ker jih tudi mlade čebele pitajo, starih čebel pa zato ne, ker te nimajo s pitanjem ničesar opraviti, in pri njih krplji tudi ničesar dobiti ne morejo, da zatorej ali od slabosti ž njih popadajo, ali se pa v gneči na mlajše skobacajo. Ker pa le stare čebele izletavajo na pašo, zato se le malokdaj zapazijo ušive čebele zunaj panjev, dobe se pa seveda vendar-le, kajti vsaka mladica pride enkrat prvič iz panja, in takrat krpelj menda tudi po svoje na pomagaje kliče, ker mu vsled hitre ježe sape zmanjkuje. Ne rekel bi dvakrat, da ne pade na taki neprostopoljni poti marsikateri v nezavest, iz te pa na tla, kjer je — kakor trdi gosp. prof. A. Jarc v svojem izbornem članku o čebelni uši v 6. številki letošnjega „Čebelarja“ — kmalu po njem. Na ta način jih znosijo čebele iz panjev, sicer bi se gotovo še bolj razmnožili. Na vsak način pa mora biti le panj njihov pravi dom, ker so brez oči in torej za temo ustvarjeni, ne pa n. pr. da bi živeli na solnčnih rožah, kjer nisem še nikdar nobenega krplja našel, akoravno sem prav natanko opazoval solnčnični cvet in čebele na njem. Da se pa uši v največjih množinah prikazujejo ob času solnčničnega cvetja, si tolmačimo stvar lahko na ta način, da imajo te male živalice, kakor n. pr. voščena veša o Kresu, tudi svojo — sezono.

Odmevi.

VII.

Naj povem danes katero o medu. Dr. Langer v Pragi je v „Nemškem Čebelarju za Češko“ napisal nekaj tako lepih misli o njem, da jih moram vsaj v par stavkih posneti. Langer namreč trdi, da med ne sme predolgo biti v satju, ker izgubi svoj fini duh. Kako to?

Značajni duh dobi strd šele pri glavnih pašah; cvetlični duh mi v takih časih lahko vonjamo. Francozi*) dobivajo najfinejše dišave na ta način iz cvetlic, da jih polagajo v zabožčke, katerih dna so polita s posebno mastjo; zabožčki se trdno zapro; mast vsrkava vase eterična olja iz cvetlic, katere izločujejo v času počasnega sušenja še nove snovi. To postopanje imenujejo *enfleurage*.

Nekaj podobnega se godi tudi v satju. Vosek namreč vleče nase veliko naravnih dišav iz strdi, katere tudi vonjamo, če vosek kuhamo. Langer je vлил nekaj medu na voščeno plast v zabožčku; čez nekaj dni je vosek močno dišal po medu.

Zato je treba, da mi med kolikor mogoče hitro iztočimo iz satovja. Gorkote že celo nič ne smemo vpotrebljevati pri tem.

A o tem so čebelarji različnega mnenja, kedaj naj se med toči. Strd mora biti zrela, to je glavni pogoj; vemo da je v medu okoli 80 % sladkorja in 20 % vode; v nektarju pa okoli 80 % vode in 20 % sladkorja. Nektar se zgosti v med vsled izhlapanja vode, izhlapeva pa voda vsled gorkote v panju, kakor sta dokazala Schönfeld in Planta, nikakor pa ne z ločenjem vode od sladkorja v strdenem želodcu čebele, kakor misli Dzierzon. V zrelem medu se nahaja tudi nekaj mravljinčje kisline, katero čebele dodajajo iz slinskih žlez k nektarju že tedaj, ko ga nabirajo. Bosa je torej misel, da bi čebele mravljinčjo kislino v panju brizgale in pršile, ali pa celo, da bi lepo svoj zadnji konček privzdigovale in iz žela kapljico strupa medu primešavale.

Znano je, da se nezrel med hitro in lahko pokvari. Nezadelanega medu ne smemo nikakor točiti; ali pa hočemo čakati, da so vse celice zadelane? Mislim, da je najbolje, če točimo tedaj, kadar je tretjina ali polovica satu že zadelana.

Če med nekaj dni mirno v posodi stoji, se začne čistiti, to je, strd izmetava iz sebe različne snovi. Langer je preiskoval te snovi in je našel, da obstoje le iz zračnih mehurčkov v debelotekočem medu.

Kako pridejo zračni mehurčki v med? Pri točenju pridejo fine nitke točenega medu jedna nad drugo; vmes je zrak. Če le nekoliko opazujemo, kako v točilu leti med na kotel, bomo takoj umeli, kako pride zrak do medu. Zračne mehurčke je treba torej odstraniti s tem, da se med večkrat posname.

Toliko o medu. Ker sta pa v življenju sladkost in britkost tolikrat pomešana, mi tudi ne bo nihče zameril, če pridem kar na čebelni pik. V društvu zdravnikov na Dunaju je pred kratkim naš rojak dr. Terč iz Maribora imel predavanje o zdravljenju s čebelnim pikom. Posebno protin in ravmatizem zdravi ž njim. Kogar trga, mu kar nastavi v bližini bolnega mesta čebelo, včasi tudi več. Tako zdravi dr. Terč ljudi; vsak pik računa kar po kroni. Morebiti kak premeten čebelar tudi otvori konkurenčno podjetje. Če bi se taka metoda zdravlilstva razširila po svetu, to bi bili zlati časi za čebelarje; potem bi šele dobile naše čebele pravo ceno!

*) Moram še povedati, da sem v Francoze nekoliko zaljubljen, ne samo v njihov panj, ampak tudi v ljudi same. Upam, da tudi o teh v odmevih še kako besedo spregovorim.

Da ima pa čebelni pik res zdravilno moč, lahko povem iz lastne skušnje. Prehladil sem se bil poleti, in hudo me je trgalo za desnim ušesom. Prvi dan sem še nekoliko potrpel; drugi dan sem pa potožil prijatelju Deminutivčku svojo bol. Takoj je bil pripravljen s par čebelicami ozdraviti me. Odpravila sva se k čebelnjaku. Posadil me je na klopico, nad katero je fizol razprostiral svoje rudeče cvetove in na kateri sva tolikrat kramljala, a sedaj sem sedel na nji kot pacient. Odvažno je ulovil na bradi nekega panja čebelico ter mi jo je pritisnil za uho. Čutil sem, kako je želo lezlo za kožo. Prijetna gorkota me je kmalu za tem obšla. Drugi dan sva še ponavljala to reč in tretji dan o trganju ni bilo ne duha ne sluha! Pojdi in tudi ti tako stori!

Ne morem si kaj, da ne bi na tem mestu omenil še ljubkih izvajanj, ki jih je napisal župnik Luger v Gerstungovem listu o opazovanju čebel pred žrelom in na bradi. Panjeva brada nam je takorekoč barometer, iz katerega vsak umen čebelar spozna ali je v panju vse v redu ali ne. Posebno oni čebelarji, ki nimajo preveč časa za čebele, recimo kmetje, delavci, pa tudi drugi stanovi bi se morali na panjevi bradi dobro spoznati. Kdor ve panj ceniti po tem, kako se čebele pri žrelu kretajo, si bo veliko opravka pri čebelah prihranil. V Ameriki so čebelarji, ki imajo na tisoče panjev, ki čebel spomladi in jeseni nikakor ne pregledujejo. Ravnajo se vedno po opazovanju čebel na bradi.

Kaj nas uči tako opazovanje? Mnogo lepega in dobrega, pa tudi marsikaj, kar čebelarju ni ljubo.

Jeden najlepših prizorov v čebelnem življenju je prinašanje obnožine. Če čebelice nekoliko od daleč ogledujemo, se nam zdi, kakor bi se mali težko otovorjeni vožički pomikali skozi prašnico. Tak prizor ti je pa ob enem znamenje, da je panj v redu in da matica pridno leže; zalega potrebuje obilo obnožja. Vsak začetnik naj si zapomni, da čebele brezmatičnega in trotovnega panja ne kažejo tolike pridnosti; namesto da bi letele na pašo, sedé leno na bradi ali pa lazijo po končnici; panju pa, ki nosi pridno hlačice, lahko daš dober red. Nadalje si zapomni: Ako si roj vsadil v nov panj, ali si pa naredil roj in ti dvomi rojijo po glavi, ali se je pač vse srečno zvršilo, glej na prašnico; prva čebela, ki nosi obnožje, in za njo jih pride navadno več, ti naznanja, da je vse šlo po sreči.

Še lepši prizor pa je, kadar čebele med nosijo. Narava ne daje vselej medu, kadar je vse v cvetju; treba je za to solnca in toplega, vlažnega vremena. Če vidiš, kako čebele težko domov letajo, kako utrujene kar padajo na brado in ondi nekoliko časa posede, da se oddahnejo, ker njihovo telo kar trepeče od napora, če vidiš na levi in desni prašnice veliko tacih upehanih čebel, potem si lahko vesel; če imaš močne panje, ti bodo čebele tudi obilo medu nanosile.

Veliko veselja napravlja pravemu čebelarju tudi prašenje čebel.

Pri skrbnem negovanju panjev vidiš v maju dan na dan večje množine mladice iz panja prihajati; kar v vrsto se postavljajo na bradi, kakor mladi vojaki, po več skupaj jih krepeli veselo s perutnicami, zadke veselo kvišku

dvigajoč. Če je brada premajhna, se kar v grozdu obesijo nanjo ter se zadovoljno grejejo na gorkem opoldanskem solncu; dolžnost jih itak kmalu pokliče na delo.

In potem zvečer, ko se spravljajo v panj, kako lepo večerno pesem ti zapoje! Nekaj svetega se ti oglasi v srcu, če poslušáš njih zadovoljno šumenje. Skrbnemu čebelarju doni iz panja zahvala na trudu, ki ga je imel s svojimi miljenkami.

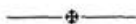
A tudi marsikaj neprijetnega nam pove pogled na brado. V prvi spomladi večkrat lahko zapaziš ponesnaženo brado: panj ima grižo, in če pogledaš v panj, takoj uvidiš, da si prav sodil; satje in stranice so polne rujavih lis. Dobro, če je lepo vreme, da se čebele zamorejo otrebiti.

Drug slučaj. Vigred cvetoča je tu; čebele veselo izletavajo. Začetnik se posebno veseli panju, ki lani ni veliko obetal; letos pa leti, da nobeden tako. A sosed čebelar maje z glavo in meni, da so ropnice v panju. Kaj storiti? Kaj pomaga žrlo pritakniti, če pri pogledu v panj vidim, da so ropnice že ves med pobrale, in da so domače čebele ž njimi potegnile. Ni čuda! Matica leži na tleh. Brezmatičnega in slabotnega panja se kmalu lotijo roparice. Nauk: Ne prezimuj slabičev in panjev s starimi maticami!

Še več drugih, neljubih reči lahko opazujemo na bradi panja. Mrtve ličinke n. pr. ležé v množini pred žrelom in na tleh. Panj trpi pomanjkanje; treba mu je klasti. Večkrat primanjkuje tudi čebel, ki bi zalego godile; pameten čebelar mu pomaga s satom zalege, katera mora vsak čas iz celic izlesti, in panju je pomagano.

Hi koncu še jeden slučaj, ki se rad pripeti posebno ob rojéh. Stara matica leži mrtva pred panjem. Kaj to pomeni? Ali so čebele brez čebelarjeve vednosti preogle matico? Hitro gre poslušat k panju in res — mlade matice kvakajo v lončkih, da je veselje. Prav, si misli čebelar, vsaj dobim močan roj z mlado matico, ki ne bo stavil nobenega trotovja in mi nanesel še medu.

Naj zadostujejo ti zgledi, ki bi se dali še pomnožiti. Dokazujejo nam, kako važno je opazovanje čebel pred panjem; izurjeno oko in skušnja ti bo pri tem veliko koristila. Pater.

Bajke, vraže in resnice starih slov. čebelarjev.

(Nabira Fr. Hrastovčan.)

1.

„Rad bi vedel, kje se uhajači zbirajo, vsaj jih vendar veliko uide, v gozdih in drevesih se jih pa tako malokdaj najde“. Tako sem govoril s starim, skušenim čebelarjem Jagrovim stricem. „Hm“, začeli so praviti, medtem, ko so pipico kadili, kravo molzli in od časa do časa pljunili na prste, da so bili na kravjih sescih bolj polzki, „hm, ali še ne veš tega, lej ga no lej! Doli pri Karlovcu, uno stran Gorjancev — vem da si že slišal kdaj o tem mestu, pa če boš kdaj tako star, kakor sem jaz, prideš morebiti še tudi ti kdaj tjadoli — veš tam je strašno visoka pečina. V tisti pečini ima škratelj,

ali pa da me bolj razumeš, vrag — Bog mi za greh ne vzemi! — svoj čebelnjak. Jaz sem videl tisto pečino, pokazal mi jo je neki čebelar z Gorjancev, strašno je visoka“, in ozrli so se v nizkem kravjem hlevu proti stropu, misleč mi visočino pokazati, „in živa duša ne more do čebel in medu. V hudi vročini se med kar cedi po skalovju, ako pa Hrvati podstavijo škafe, da bi nastregli medu, jim jih razbije na drobne kosce tista rogata pošast“. Pri teh besedah se je mož s svojo mlečno roko prekrižal, seveda tudi z mlekom malo svojo obleko napackal. „Moj Bog, če me stara vidi, bo spet klepetala, da sem neroden in da bom vse mleko razlil; veš ljubi moj, star sem že, star“.

„Ja, pa da ti naprej povem: Nekatere čebele so strašno vesele, kadar rojijo in od samega veselja v zraku frčijo in se za zlomka nočejo vsesti. Škrat ima pa do čebel veliko moč in če jih zagleda, jih premoti in odpelja v tisto skalovje. Zato se mora imeti vedno žegnano vodo pri rokah, da se roji poškrope in da se hudobec ne upa blizo roja“. Prosil sem zgovornega starčka, če bi mi hotel pokazati, kako se z žegnano vodo prav škropi, ker tega še nisem videl. „I, lej ga no lej“, je dejal, „tako-le“, in pomočil je črno umazano desnico v mlečno posodo, potem pa s tako vnemo proti stropu z mlekom škropil, da so kaplje po vsem hlevu letele in seveda tudi po moji črni obleki. Ne vem, ali je stolček, na katerem je sedel, nerodno stal, ali so Jagrov stric premočno roko zavilhteli, revček se je prevrnil, s coklo kravo v trebuh dregnil, krava pa brenila v kablico, tako, da je bila nesreča neizogibna. Lej ga no zlodja kravjega, vse mleko mi je razlila! Veš, vse bom prodal, samo čebele si bom obdržal, stara pa tako ne bo več dolgo živela. Le ženiti se nikar, potem boš lahko čebelaril“. — (Oh saj ni res, ravno ženica Vam bo kaj veliko pomagala pri čebelarstvu, če pravo dobite! — Op. uredn.)

Iz popotne torbe.

(Fr. Rojina.)

(Dalje.)

Medtem, ko nama je gospa pripovedovala, kako revščino in nesnago je videla v turški bajti, dospemo do nekega plota, ki je močno visel na noter, in dasi sem si bil v svesti, da ne bom videl na oni strani kake bajnolepe odaliske, kakršnih v sultanovem in drugih mogočnih turških velikašev haremih menda kar mrgoli, sem se vendar vzel na prste, da bi vsaj majčkeno videl, kakšen je svet za plankami. O zlodek, videl sem kar štiri turške boljše polovice, tri so ležale v senci velikanske murve, ena pa si je ravno slačila široke hlače, ali pa je bila namenjena vanje zlesti, ker je z eno nogo stala v njih, prav kakor vidimo na starih končnicah kranjskih panjev, ko ima žena eno nogo v eni hlačnici jirhovine, mož pa v drugi. Morebiti ne ve vsak izmed naših čebelarjev, da nosijo vse turške ženske prav zelo široke hlače, ki jih imajo pri členkih zavezane, to pa vsak dobro vé, da jih

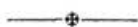
pri nas ne nosi vsak mož, ampak marsikomu jih vzame žena. V takih slučajih pa je vedno vrag vmes, vsaj se še niso pogubile take končnice, ki kažejo, kako se pulita mož in žena za hlače; enemu šepeče hudobec na uho: ne spusti! drugemu: dobro drži! Da zmaga v pogostih slučajih tudi žena, je žalostna resnica, sicer bi zopet ne bilo končnic, ki kažejo ohlačano babo, dedca pa v sami srajci. Zato bi bilo škoda, da bi se pogubile take stare končnice, ki so opominjale čebelarje, naj bodo popolni možje. Slavno uredništvo „Kmetovalca“ je pred kratkim objavilo, da kupuje nad 30 let stare končnice; naj bi v zbirki tudi teh omenjenih treh končnic ne manjkalo, imajo nekaj tragikomičnega na sebi.

Pa takrat, ko sem gledal čez planke, nisem imel časa premišljevati o kranjskih končnicah, kajti mali vodnik me je prijel za rokav ter se je prav tako repenčil in stiskal pest, kakor bi me hotel udariti, saj vse tako se mi je zdelo, da mi namerja. „Kaj ti boš mene, Šiškarja, smrdokavra nepočesana!“ — mu pravim ter mu stopim na palec bose noge, da je kar jezik pomolil iz obiloširokih ust, pogledoval pa je tako debelo, da bi mu oči lahko s palico odbil. Profesor mi je potem raztolmačil, da še Turki ne smejo gledati čez tuje ograje, bognezadeni še celo kak tujec, zato me je mladi Turčin tako energično posvaril. Naprosil sem potem profesorja, naj razloži muzelmanu, da imamo mi Kranjci precej večji račun s Turki, ker oni niso hodili k nam samo čez planke gledat, ter da bi se mu prav nobena krivica ne zgodila, če bi mu vrat zavil. Bodisi, da mu je povedal vse tako ali ne, res je pa, da si je pomaknil debeloglavi adut umazani turban svojega očeta ali še pradeda dol čez ušesa in s privzdignjenem palcem stopical v previdni daljavi tiho pred nami.

Dospeli smo do zadnje zanimivosti tega otoka, do bazarja, do ozkih ulic, kjer je bila vsaka hiša prodajalna. Pred hišami so bili napravljeni štanti, obloženi z različnimi drobnarijami, ki jih kupujejo tujci za spomin. Pa kako imenitno črno kavo smo pili tam! Pa kaj kava, mene je še vse bolj mikal sloveči turški tobak, ki ga je bilo na izbero vsake vrste. Le škoda, da se ga ne sme nesti več kot 20 gr čez mejo, ker ga sicer mejna straža na ogrski strani Donave zapleni in se mora povrh še globa po razmerju množine tobaka plačati. Profesor, ki je bil že prej večkrat na Ada Kaleh, je povedal, da nikoli ne preiskujejo na straži popotnikov, ki nimajo sabo kakih kovčegov — mi smo jih pustili na vozu unstran Donave — zato naj se brez skrbi založim s kadvom za na pot, ter da mi bo tudi on spravil nekaj v svojo malho. Ko si izbiram razne tobake in sem imel že precej zavitkov pred sabo, začujem prav na lahno po kranjsko: „France, meni se zdi, da nameravaš zopet malo pogoljufičiti“. Bila je zopet vest, ki me je tako po domače svarila. „Nič se ne boj, saj se tudi jaz ne“ — jo potolažim in nabere še nekaj povezok smodk za prijatelje in par škatlic že narejenih cigaret, saj na Turškem je tobak poceni kot slama. Profesor in njegova soproga sta z mano prav po bratovsko razdelila kontrebant ter ga pomašila v razne žepe, potem pa smo se odpeljali čez Donavo. Prišedši mimo pazniške hiše, se še zmenil ni nihče za nas, na vozu pa sem spravil ves svoj zaklad

v kovčeg. Par minut od ceste, ki pelje v Oršovo, je kapelica, sezidana na onem mestu, kjer je revolucionar Lajoš Košut na begu na Turško skrnil leta 1849. skrinjico z dragocenostmi in ogrsko krono. V Oršovi smo prenočili, a drugega dne smo se peljali: v Mehadijo, od tod pa v Herkulove vare, kamor je bil cilj mojih dveh ljubeznivih sopotnikov.

Herkulovi vari so bili že za časa Rimljanov sloveče žvepleno kopališče, zdaj pa so v poletnem času shajališče ogrske in druge aristokracije. Bil sem že v Francovih in Marijinih varih, a ko bi mi kdaj dal na razpolago prebiti z dobrim prijateljem par tednov v enih izmed teh toplic, volil bi si Herkulove vare. Škoda, da mi prostor, ki mi je še za letos odmerjen, ne pripušča izprazniti iz popotne torbe nekaj spominov na ta lepi kotiček. A na sedem let vse prav pride, morebiti da še tudi to. (Dalje prih.)

Poročilo o čebelarskem shodu

v Šmartnem pri Kranju, dne 25. avgusta t. l.

(Fr. Rojina.)

Že lanske počitnice sva sklenila z gosp. patrom povabiti čebelarje in prijatelje čebelarstva tu sem v Šmartno na shod, na katerem naj bi se predavalo najpotrebnejše iz naše stroke. Menil sem takrat, da bom imel ob času shoda že postavljen in urejen čebelnjak, ki naj bi bil vzorno opravljen, in kjer bi udeleženci tudi videli, kako se na malem prostoru postavi kolikor mogoče največ panjev velike mere. Pač sem postavil lansko jesen čebelnjak, a samo postavil, izgotovil ga nisem, ker me je zima prehitela. Menil sem prirediti južno stran za 10 Janšejevih panjev v spodnji vrsti, za dve srednji vrsti po 10 francoskih (Droryjevih) in zgornjo vrsto za 10 nemških (Gerstungovih) panjev, nad katerimi naj bi bilo čez vso dolžino 40 *cm* visoko okno; stranski steni pa naj bi bili napravljeni iz 48 dunajskih panjev, vsaka iz 24, namreč po tri vrste po 8 panjev. Zada vohod, na obeh sprednjih oglih vratca za shrambo najpotrebnejšega orodja, ves čebelnjak pobarvan, panji pa tudi poslikani — no, rad bi poznal čebelarja, ki bi mi tak ličen in praktičen čebelnjaček mogel izvreči. To bi mi pač kdo očital, da bom imel kar štiri vrste panjev: Janšejeve, francoske, nemške in še dunajske, kakor bi kot urednik čebelarskega lista ne vedel, da se z eno samo vrsto najlaglje čebelari, a jaz ne čebelarim samo za sebe, marveč tudi za one, ki iščejo pri meni osebno sveta, da se tu na svoje oči lahko prepričajo, kaki uspehi se dosežejo v tem ali onem panju. S časom bom lahko pokazal, kak razloček je med sedanjimi kranjskimi škatlicami in starimi Janšejevimi panji, kakšna teža in kakšni roji se dosežejo v nemških in francoskih panjih, pa tudi kako se opravljajo dunajski stojaki ž njihovo veliko množico satničkov — torej za prijatelje raznih vist panjev, se bo našlo tu za vsakega nekaj.

Komaj sem imel lansko jesen čebelnjak za silo pod streho, je začel naletavati sneg, in kazalo mi ni družega, kot panje takoj noter spraviti,

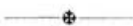
kajti čebelnjak Rópovega očeta — Bog jim daj dobro! — je bil premajhen za njih plemenjake in še za mojih 72. Ker sprednja stran še ni imela predalov, sem naložil panje različnih vrst in mer kar tik drug družega in drug vrh družega, zapažil večje prostore med panji z listjem, manjše z bombaževino (bato), ob obeh straneh pa sem postavil dunajčane. Sam nisem mogel gledati te čudne zmesi: kranjski panji razne višine, širine in dolžine, češki, francoski, nemški, Langstrothovi, dunajski stoječi in ležeči, ležeči s polsatniki Gerstungove mere in en Pavlinov panj — in vso to šaro naj bi videli tudi ndežniki shoda?! Nikdar in nikoli! — sem djal. Zato sem večkrat pisal gosp. patru, da letos ne bo nič s shodom, a na vsako pismo mi je kategorično odgovoril, da mora biti, naj pa čebelarji ravno pri meni vidijo, kako se ne sme čebelariti. Skušal sem torej na drug način izogniti se zadregi in pisal sem gosp. Žnideršiču nujno prošnjo, naj se vrši prvi shod pri njem, kjer bodo videli naši čebelarji vzorno čebelarijo, kakršne nikjer drugje. Pa dobim pismo, da bo dal svoje čebele v pašo v Šiško, ergo se shod pri njem ne more vršiti. Pisal sem nemudoma še enkrat gosp. patru, naj vzame ta kelih od mene — pa zopet tak odgovor, kot prejšnji, kljub temu, da sem milo prosil in na vse mogoče načine dokazoval, kako bom pal v „lebet“. Udal sem se, preostajalo mi ni družega.

V noči od 24. na 25. avgusta sem nekako slabo spal, vedno sem v sanjah prestavljal panje, a vse mi je letelo iz rok. Komaj se je zaznalo jutro, sem z globokim vzdihom vstal, napravil velikanski križ čez me ter šel pred čebelnjak, ki sem ga pomiloval, da pride s svojimi stanovavkami in z menoj vred ob kredit. „Vroč dan bo danes“ — sem govoril sam seboj — „meni že zdaj vroče prihaja. Danes bo pač „drug par“ rokovic, kot uni dan, ko so prišli šolarji iz Kranja gledat čudeže čebelarije, kajti danes pridejo sodniki, vest mi pa nekaj teži.“

Mimogrede, ko sem šel naproti našim gostom, sem se oglasil na Gašteju, kjer je gosp. pater doma. On je imel tudi svoje skrbi z raznimi orodji, ki jih je urejeval za predavanje, pa ker se je vendar tako sladko smejal ter se veselil shoda, sem tudi jaz začel računati na to, da so vsi čebelarji dobrega srca, in da bodo vpoštevali, če jim prav po pravici povem, zakaj moja čebelarija tu še ni taka, kot bi morala biti in kakršno sem imel že drugje.

Ko sem segal v roke ljubim gostom, sem takoj pozabil na svoj čebelnjak. O, to nas je bilo! — pozneje povem, kdo in odkod. Na Gašteju so se nekoliko odtešali, a kmalu jih je pripeljal naš vrli društveni predsednik gospod Črnagoj v šolo, ter točno ob 9. uri otvoril z iskrenim pozdravom zborovanje.

(Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Iz Zg. Kašlja, 11. oktobra 1903. — S tarnanjem zaključil sem svoj zadnji dopis. Resnica je, da so se letos čebele prav slabo obnesle. Vsi čebelarji

so bili v zadregi, kaj bi pustili za prihodnje leto. Kajti tako slabe medene letine kot letos pri nas vže dolgo ni bilo. Z gotovostjo trdim, da je v zadnjih 10 letih letošnje najslabše.

Kdor pazno opazuje naše čebelarstvo, priznati mora, da isto pri nas sicer polagoma, a sigurno napreduje. Tudi sem z veseljem opazil, da se pri nas ne rabi toliko žvepla, kakor se ga je rabilo poprejšnje čase. Seveda, da se še najde kak starejši čebelar, ki maje z glavo, ko vidi, da mlajši ne morimo v jeseni pridnih čebelic, temveč jih dodajamo prihodnjim plemenjakom v podkrepljenje. Prva opomba je: Koliko bodo pa pojedle po zimi! Jako pametno je odgovoril pri neki priliki neki mlad čebelar staremu: Saj tudi sosedovi štirje konji več pojedjo kot vaša kobilica, pa tudi več peljajo.*)

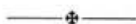
Tako se v čebelarstvu tudi pri nas polagoma svita. Gotovo je, da bomo polagoma vedno popolnejši postali ter tako vedno bolj znali združevati prijetnost čebeloreje z njeno koristjo.

Bog daj, da bi se kmalu videli na prvi slovenski čebelarski razstavi, kjer bi se videlo, kaj je našim razmeram koristno in kaj ni. Mercina.

Iz Sada, Dolenjsko. — „Veliko rojičev, veliko mrličev“ — pravi čebelarski pregovor, in žalibog, tudi letos se je uresničil. Bilo je pa takole: Sredi maja so imele čebele na rdeči detelji dobro pašo. Temu se je pridružila še smreka in dobro medila cel mesec, malone do Kresa. „Kadar pa smreka medi, takrat pri nas vse roji.“ Tako je bilo tudi letos, koncem maja sipali so roji, da je bilo veselje, in tudi izrojenci so bili še vedno živalni. Toda: „aja, tutu, čiči, vsaka reč le 'n čas trpi,“ — pel je Kranjec, ko je Francoza zibal, in kakor njemu, tako se je tudi nam zaobrnilo. Nastopil je mesec julij žalostnega spomina, lakota se je oglasila po vseh čebelnjakih. Nobena cvetlica ni ta mesec medila. Na vsake tri, štiri dni je bilo treba pitati, kdor pa jih je pustil vnemar, cepali so mu kar po vrsti. Nasledek vsega tega so bili slabi čebelni panjovi pred ajdovo — pri nas glavno — pašo. Ob ajdi je bilo pa suho, hladno vreme, ostale so na suhem. Sklep sledi: Najstarejši čebelarji ne pomnijo glede medu slabejše letine. Pa dragi čebelarji, obupati ne! Hrvat pravi: „Svaka sila do vremena.“ Tako i mi upajmo v boljšo bodočnost.

Pozdravom!

J. K. Kastelic.

Raznoterosti.

Domači vrtnar. Spisal prof. Janez Koprivnik v Mariboru. — Tako se zove lična knjiga, katero je izdala ravnokar družba sv. Mohorja v Celovcu. Za nas čebelarje je zanimiva zaradi tega, ker v dodatku popisuje na enajstih straneh tudi čebelarstvo na vrtu. Seveda na malem prostoru pisatelj ni mogel obširno poročati o čebelarstvu. A oglejmo si vsaj to!

*) Pa pri čebelah je še drugače: Čebele iz štirih panjev skupaj vzimljene porabijo razmeroma veliko manj, kot bi porabile v posameznih panjih vzimljene. 20 tisoč čebel potrebuje čez zimo 8 kg medu, 30 tisoč 9 kg, 40 tisoč 10 kg in 50 tisoč le 11 kg. To so natančne skušnje pokazale! — Op. ured.

Popisan je v knjigi samo dunajski panj, ki ga imenuje pisatelj jednega najboljših. (?) Poleg stoječega dunajčana priporoča tudi ležečega s 16 satniki. Ta se meni bolj dopade, ko stoječi, kako in zakaj, povem v kratkem drugje. Zakaj pi-atelj ni omenil navadnega kranjskega panja, ki ga lahko imenujemo slovenskega? Razširjen je malone po vsem Slovenskem, z malimi izjemami le na Štajerskem proti hrvatski meji, kjer vlada dandanes še košnica, kateri je pisatelj posvetil par vrstic. Tudi košnica je jako dober panj, in kdor zna prav ravnati ž njim, lahko doseže lepe uspehe ž njim.

Velika škoda torej, da pisatelj ni omenil, če ne drugače, vsaj prav na kratko še drugih važnih panjev, ki so bolj razširjeni po naši zemlji ko dunajski, in predvsem kranjskega panja! Upajmo, da Mohorjeva družba ali čebelarstvo*) izda kmalu prepotrebno čebelarstvo knjigo, ker Černetovo „Umno čebelarstvo“, ki pisatelj toplo priporoča, je pošlo, pa je tudi preplitvo in nikakor ne zadostuje zahtevam sedanjega naprednega čebelarstva.

K opisu dunajskega panja pa omenim le, da je moje skromno mnenje, da se panj pri nas ne bo odveč razširil, ker imamo v nemškem in francoskem panju boljši panj, ki je čebelni naravi bolj prilagoden in čebelarjem tudi bolj domač in znan. Prehod od kranjskega do nemškega in posebno francoskega panja je povsem naraven. Pri polokviru podoba 175, (jaz bi bolje dejal pri satniku), se je pripetila mala tiskovna pomota. Notranja svetloba pod zgornjim prečnim krakom je zaznamenovana s 26 cm, pri spodnjem pa s 24 cm; jedino pravilna je seveda le ona s 24 cm.

Dotaknil sem se že bil na lahko tudi jezika. Želel bi bil, da bi se bil pisatelj glede izrazov preje poučil pri kakem čebelarju,**) katerih okoli Mariboru ne manjka, da ne bi pisal po nemškem vzorcu predroj, poroj, princezinja, tutkati itd. Slovenec le vedno govori prvec, drujec, tretjec itd. mlado matico samo Nemeč imenuje princezinjo, ker mu je stara kraljica; matica tudi le poje, in ne „tutka.“ Mi sploh ne govorimo delavka, to grdo spako smo zanesli iz nemških knjig v slovenščino; Slovenec pravi kratko čebela. „Staničica“ ali le ni to nekam predrobno povedano? „Ženitveni izlet“ se pri nas imenuje prašenje, stanice matičnice so matičini lončki in če se naj že govori o „materinem mleku“, se k večjemu lahko reče, da jajce prve tri dni, ko se izleže, dobi „mleka“, ličinka dobi že kaše in krompirja v oblicah cele sklede. Namesto ličinško življenje bi se bolje reklo življenje ličinke. Jdnacih popravil bi lahko še več omenil, a naj zadostuje.

Prav dober pa je oddelek „iz praktičnega čebelarstva“. Mimogrede bi bil pisatelj lahko omenil točila; pri panjih z notranjo opravo je točilo jedno najbolj važnih orodij.

Pater.

Skušnja. Dva prvca sem ogrebal na en dan. Oba sta tehtala natanko po 2 kg, a enega sem vsadil na izdelano prazno satovje, drugega pa na začetke. Dasiravno sem že v „Čebelarju“ bral, da je prav, če se pusti prvcem po njihovem naravnem nagonu delati novo satovje, posebno zato, ker

*) Na vsak način ob desetletnici obstoja našega čebelarstva društva. — Op. ured.

***) Ali iz »Zbirke čebelarstvih izrazov«, ki je izšla kot priloga 7. številki letošnjega »Čebelarja«. — Op. ured.

v začetku po vsajenju delajo izključno le čebelno satovje ter da na trotovje še-le pozneje preidejo, vendar sem se hotel sam prepričati, če je to istina. Takoj v začetku sem opazil, da prvi, oni, ki je bil na izdelano satovje vsajen, veliko zaostajo v letenju za tem, ki sem ga vsadil samo na zastave. Pred ajdovem branjem sem zvagala oba, vpoštevajoč seveda razliko teže obeh praznih panjev, in našel sem, da je imel prvi za 2 kg manj blaga, po ajdi pa sem se zopet prepričal, da je drugi za 3 kg več nabral; bil je torej ta koncem paše za celih 5 kg težji, kljub temu, da si je moral vse delo sam postaviti. Je že mogoče, da sta bili matici po dobroti različni, pa 5 kg je le za tako slabo letino, kakršna je bila letos, prevelik razloček. Prihodnje leto bom itak napravil več takih poskusov, potem bom z večjo gotovostjo mogel soditi kaj je boljše: vsajati na izdelano satovje, ali kar na zastave. Prepričan sem pa že sedaj, da zadostujejo za roje — vsaj za prvce — začetkom le zastave, za razširjanje vališča pa izdelano ali vsaj umetno satovje.

Jak. Virient.

O starosti čebel. V nekem čebelarstvu listu pripoveduje inženier A. Capponi, da je prejel 27. aprila lanskega leta panj laških čebel, a na poti je pomrlo več kot dve tretjini čebel z matico vred. Ostalim čebelam je dal drugo oplemenjeno matico domačega plemena, ki je legla, kar je naravno, čebele samo domačega plemena. Pa glejte čudo, še letos v maju je bilo videti nekaj laških čebel, ki so živele torej čez eno leto. Do zdaj je bilo splošno mnenje, da žive čebele najdalje 7—8 mesecev, te namreč, ki ostanejo čez zimo, dočim poleti ob dobri paši obnemorejo že v 6 tednih. — „Čebelar“ prinaša to vest iz spoštovanja do teh čebelnih Metuzalov.

Imeniten recept. Švicarski čebelarški list je priobčil naslednji recept, ki ga je zapisala neka čebelarica: „Vzemi štiri dele ljubezni do čebel, en del razumnosti, en del vztrajnosti in en del srčnosti, vse to dobro zmešaj ter dobro shrani in v potrebi se maži s čopičem potrpežljivosti!“ — Tako, zdaj pa vemo! Poceni so vse naštete stvari, zato je poskusimo, da postanemo zares pravi čebelarji!

Zasluzena kazen. Nek bavarski čebelar (pa ne zasluži tega imena, zato ga imenuje nemški čebelarški list „Mordbube“) je zastupil svojemu sosedu 8 panjev čebel, ki so njegove ropale. Zato je bil obsojen na 300 Mk globe, na povrnitev vse škode in sodnih stroškov. — Vso čast sodniku!

Nenavadna vranja smrt. — Dolgočasnega, deževnega dne sem obiskal soseda, ki je z mano vred zelo navezan na čebele. Sedel sem pri oknu tako, da sem videl ravno pred čebelnjak, in medtem, ko sva iskala novih besed za popolnjenje „Zbirke čebelarških izrazov“, ki nam jo je zbral gospod pater, zapazim zunaj vrano, ki je stopicala proti čebelnjaku, oziraje se na desno in levo, kje bi našla kaj za svoj mlin. Pred čebelnjakom je bila široka deska od tal do brad spodnjih panjev, in po tej deski se oprezno približa žrelu močnega panja, ki je izmetal precej trotje negodne zalege. Morala ji je iti zelo v slast, ker jo je tako hitela pobirati, dasiravno so se vsled ropotanja po panjevi bradi morale čebele že nekoliko razdražiti in vanjo zaletavati, ker je večkrat odskočila, a odnehala le ni. Skozi okno sem razločil, kako so

se jele čebele izsipati iz panja, in vrana, namesto da bi odletela, se je le v krogu vrtila in še-le ko sva prišla k čebelnjaku, se je s težavo vzdignila na bližnjo jablano, polna čebel, ki so jo prav pošteno obdelavale. Dvajset korakov od dotične jablane teče potok Olševek, in brihtna žival zleti k vodi, da bi odgnala napadalke s tem, da je utikala glavo v vodo. Toda zamanj, čebele so se jo držale kot klôp, in ker je menda uvidela, da ji ni več pomoči, gre zopet na suho, se vleže na stran ter pogine. Jak. Virient.

Oplemenitev matice v panju. Znana stvar je, da oplemene trotje mlade matice zunaj panja visoko v zraku. V nekem ameriskem listu pa pripoveduje čebelar Comstock, da se je oprasila matica v panju, in še celo v matični gajbici, katero je pokrtil nad zrel matičnjak in nad nekatere trote. Na ta matičnjak pa je pozabil in še le čez 16 dni ga je zopet našel. Med tem časom se je matica izlegla, se oplemenila, in ko je pregledal sat, na katerem je bila gajbica nasajena, je našel v čebelnih celicah jajčeca in zalego v različni starosti in enega mrtvega trota, ki je, kakor v vsakem slučaju pri oplemenitvi, tudi poginil.

Leto 1903 je bilo v Nemčiji, Italiji, Švici in deloma tudi v Avstriji po 22 letih najboljše čebelarstvo leto — tako je trdil predsednik potovalnega čebelarskega zbora v Strassburgu. V Nemčiji in v Švici so nabrali v nekaterih krajih močni panji po cent in še več medu. To je peza! Večina kranjskih čebelarjev pa bo letošnjo čebelarstvo letino zaznamovalo kot slabo, ali v boljših krajih morebiti za komaj dobro. Na Gorenjskem n. pr. je bilo pred ajdo tako slabo, da je 82 letni čebelar trdil, da od mladih nog ne pomni take lakote. Kako se je glede paše razvijalo letošnje leto, naj blagovolijo čebelarji iz raznih krajev poročati uredniku „Čebelarja“, da bomo imeli skupen pregled ugodnosti raznih krajev.

Izstradanih mrtvih čebel mora biti za 1 kg 10.420. Ali ni to strašanska številka, ako se pomisli, da včasih morebiti zaradi par žlic medu toliko tisoč ubogih živalic v nepopisnih mukah več dni umira? Skopuh naj pusti torej čebelorejo lepo v miru! Fr. Hr.

Med kot zdravilo proti mehurnemu katarju. Neka gospa pripoveduje v nemškem čebelarskem listu, da je trpela dve leti na tej bolezni. Poskušala je razna zdravila, a vse zamanj. V šestih tednih se je popolnoma pozdravila z medom, ki ga je uživala s kavo in mlekom.

Če vosek kuhaš, ne ohladi po kuhanju prehitro posode. Čim počasneje se hladi vosek, toliko lažje padajo smeti, ki se še nahajajo v vosku, na dno. Najbolje je, če postaviš posodo na rob ognjišča, da se polagoma shladi. Dno kolača se ostrže potem vse nesnage, katere pa ne zametaj, ker je še precej voska vmes. Take nesnažne voščene odpadke lahko porabiš, kadar pritrjaš zastave v satnike. P.

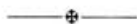
Prošnja.

Čebelarji, ki čebelarijo v avstrijskih, nemških ali francoskih panjih, naj blagovolijo povedati v Sl. Čebelarju svoje mnenje, kateri panj se jim zdi

pripravnejši. Navedejo naj se tudi vzroki, zaradi katerih se daje temu ali nemu panju prednost.

Ker je to vprašanje velike važnosti za naše čebelarstvo, prosim, da se čebelarji v obilnem številu odzovejo temu vprašanju. Taka vprašanja se danes stavijo po vseh večjih strokovnih listih in bravci se številno odzivajo. Temu vprašanju slede s časom še druga važna. Odgovore priobči v prihodnjih številkah

uredništvo.

Listnica uredništva.

Gosp. J. V. v O.: Glede opazovalne postaje se obrnite na gosp. A. Žnideršiča v Il. Bistrici. Stiskalnica za umetno satovje je neki ud nekoliko pokvaril: dobili jo bodete takoj, ko bo popravljena. — Gosp. L. A. pri sv. A.: Za številke, katere Vam manjkajo, se obrnite na gosp. J. N. Babnika, društvenega blagajnika, ki Vam bo drage volje poslal, kar želite. — Gosp. A. Ž. v Il. B.: Je vse v redu!

Čebele kupuje M. Ambrožič v Mojstrani na Gorenjskem. — **Prodaja** pa isti umetno satovje iz pravega čistega voska.

Semena rdeče detelje

(inkarnat), esparsete in vseh drugih vrst medunosnih cvetlic prodaja

Jos. Kordin v Ljubljani.

Pravi čebelni vosek

kupuje vsako množino po visoki ceni

Fr. Schupeutz

v Ljubljani.

Deščice za okvirje

natančno prirezane 6 mm debele, 25 mm široke, 100 m nefrankovano 2 K, 65 m frankovano pošilja

Alozij Mrevlje,

žagar v Čepovanu pri Gorici.

— Cenjena naročila izvršujem točno in solidno. —

Udnina (1 gld.) in reklamacije naj se pošiljajo gospodu I. N. Babnik-u v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Frančišku Rojini, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.